

VOKIETIJOS LB VALDYBOS INFORMACIJOS

Informationsblatt der Litauischen Volksgemeinschaft in der Bundesrepublik Deutschland e.V.

Nr. 2 (479)

1996 balandis

IŠRINKTA NAUJA VOKIETIJOS LB VALDYBA

Vokietijos LB Taryba savo š. m. kovo 9 posėdyje išrinko naują Vokietijos LB Valdybą, kuri pareigomis paskirstė šitaip:

Arminas Lipšys - pirmininkas,
Vincas Bartusevičius - vicepirmininkas,
Elena Tesnau - sekretorė,
Antanas Šiugždinis - išdininkas,
Andrius Šmitas - narys.

VLB Valdybos būstinės adresas:

Litauische Volksgemeinschaft e. V.
Lorscher Str. 1

68623 Lampertheim-Hüttenfeld

Tel. 06256 - 322, faksas: 06256 - 1641

Sąskaita banke: Deutsche Bank Weinheim (BLZ 670 700 10) Kto. Nr. 5817978.

Reikalų vedėju dirba Tomas Bartusevičius.

Vokietijos LB Taryba

iš kairės: VLB pirm. A. Lipšys, E. Jankūnas, P. Odinis, K. Ivinskis, VLB Tarybos rinkimų komisijos pirm. J. Vitkus, VLB Tarybos pirm. M. Šmitienė, W. Lėnertas, R. Žaliukas, V. Bartusevičius, B. Lipšienė, A. Šugždinis, Lietuvos Respublikos ambasadorius Vokietijoje J.E. prof. dr. Z. Namavičius, T. Bartusevičius, A. Šmitas, P. Nevulis, trūksta: E. Tesnau;

Tolimesnis lietuvių išeivių pasireiškimas stovi didelių pasikeitimų ženkle. Lietuvai atgavus laisvę ir į Bendruomenę besijungiantys Rytų kraštų lietuviai reikalauja iki šiol vygdytos veiklos tikslų ir pavidalų persvarstymo. Kitais metais vykstantis Pasaulio LB Seimas turės aptarti naujai susidariusią padėtį ir nubrėžti tolimesnę išeivijos pasireiškimo kryptį globaliniu mastu. Vokietijos LB Valdybos pirmaeilis uždavinys yra rūpintis, kad lietuvių veikla Vokietijoje ir besikeičiančiose sąlygose būtų tęsiama ir stiprinama. Dabartinės padėties pagrindiniai veiksniai, lemiantys mūsų darbą, yra tokie: Bendruomenės narių didelė dauguma jau yra jubiliejinio amžiaus, kas negali neatsiliepti į jos pasireiškimo pobūdį. Antrosios ir trečiosios išeivijos kartų atstovai jau ne visai įaugo į savo tautą, jie ieško savito priėjimo prie jos, kuris ne būtinai atitiks senosios kartos saviraiškos pavidalams. Naujai iš Lietuvos atvykę tautiečiai turi vėlgi savitus interesus. Taigi stovime prieš didelį uždavinį - savo bendruo-

menėje apjungti skirtingo amžiaus, skirtingų patirčių ir pažiūrų, skirtingų biografijų žmones; rasti bendrą visus interesus patenkinantį vardiklį savam pasireiškimui.

Norint stiprinti bendruomeninę veiklą, visų pirma reikia sustiprinti organizacinę sąrangą. Turime nemažai apylinkių, kurios jau kuris laikas neturi savo vadovybių ir kurių pasireiškimas yra silpnas. Todėl Valdyba imasi kai kurių pertvarkymų. Tų apylinkių nariai, kurios neturi savo vadovybių, gavo pranešimą su pasiūlymu: atnaujinti savos apylinkės veiklą arba prisijungti prie artimiausios veikiančios apylinkės. Kitu atveju jie bus pervesti į centrinę LB apylinkę. Iš ten jiems bus teikiama visa informacija. Ten jie galės susimokėti ir savo nario mokestį, kuris šiuo metu yra DM 24,- metams dirbantiems ir DM 12,- nedirbantiems. Nario mokestis, kuris iš tikrųjų yra simbolinis solidarumo įnašas, yra neperuoliausiai mokamas. Valdyba pakartotinai ragina visus šią savo pareigą atlikti ir bent tuo prisidėti prie Bendruomenės stiprinimo.

Mielieji Skaitytojai!

Metų sąvartoje sustojus eiti vieninteliu lietuviškam išeivių laikraščiui Vakarų Europoje "Europos lietuviui" (jis išeina dabar dar kas dvi savaites, bet sumažinta apimtimi ir yra skirtas daugiau Anglijos lietuvių reikalams), likome be svaresnės savos spaudos. Todėl pasidaro labiau reikšmingi regioniniai leidiniai, ar tai būtų apylinkių, ar atskirų kraštų informaciniai biuletiniai. VLB Valdybos informacijas šiuo metu pramatyta leisti 4 kartus į metus. Žinoma, toks leidinys negali būti labai aktualus, bet būtina kiek praplėsti jo apimtį. Informacijose norėtusi:

(1) ir toliau atspindėti visos Vokietijos Lietuvių Bendruomenės gyvenimą. Todėl pakartotinai prašome atsiųsti savo renginių ar kitokių įvykių (pvz. sukakčių, gimimo, mirimo, pagalbos

Lietuvai organizavimo) programas, kvietimus ir aprašymus (su nuotraukomis), savo apylinkėje leidžiamus aplinkraščius;

(2) informuoti ir apie kitus lietuviškus renginius, kurie nėra tiesiogiai ruošiami Bendruomenės organų ar narių. Tai daugiausia menininkų iš Lietuvos pasirodymai: koncertai, parodos ir kt. Atsiųskite jų programas, kvietimus ar aprašymus (savus ar vokiečių spaudos iškarpas);

(3) informuoti LB narius visais kitais juos dominančiais klausimais. Tad, jeigu užtiksite ar išgyvensite ką nors Jūsų manymu visiems žinotino, praneškite. Parašykite mums taip pat, ko Jūs iš Informacijų ateityje pageidautumėte.

SKELBIMAS

Š.m. birželio 6-16 d.d. vyksta Bonnoje teatro festivalis BIENNALE 96.

Birželio 8 šiame renginyje Vilniaus Mažasis Teatras parodys spektaklį "Nusišypsok mums, Viešpatie", insenuotą Rimo Tumino pagal Grigorijaus Kanovičiaus romaną.

Kur? Alter Malersaal Bonn-Beul, Schauspielgelände.

Kada? Birželio 8, 20.00 val.

CENTRINIS VASARIO 16 MINĖJIMAS VOKIETIJOJE

Uždekime žvakutę ir Lietuvoje bus šviesiau

Centrinis Vokietijos lietuvių Vasario 16 minėjimas, suruoštas VLB Valdybos, įvyko š. m. vasario 24 Hüttenfelde. Pagrindinę šventės kalbą pasakė Lietuvos Respublikos ambasadorius Vokietijoje dr. Zenonas Namavičius. Ambasadorius trumpai peržvelgė naujai nepriklausomybę atgavusios Lietuvos šešių laisvės metų kelią, rado jame pozityvių ženklų, ne tiek kas liečia tarptautinę valstybės padėtį, bet ir vidiniame vystymesi. Viską reikėjo sukurti iš naujo. Yra ir kai kurių nesklaidumų, ypač nerimą kelia žmonių nusivylimas politika. Tarptautiniu atžvilgiu esame europiečiai ir niekur grįžti nereikia, sakė ambasadorius, tačiau prieš akis didelis uždavinys - išsaugoti Lietuvą nuo galimų didesnių grėsmių, kad ji išliktų gyva. Todėl Lietuva taip primygtinai reiškia norą įstoti į NATO, nes likti pilkoje saugumo zonoje yra pakankamai rizikinga. Lietuva laukė ir laukia iš Vakarų valstybių didesnės paramos, bet vargu ar sulauksime antrojo Marshallo plano, teigė dr. Namavičius. Lietuvoje politinė visuomenė tik besiformuoja, daug kas dar vis laukia paramos iš valstybės ir socialiniai nepritekliai gali privesti prie neramumų. Jei iš Vakarų nebus pasiūlyta aiški ekonominė perspektyva, jei mes būsim atskirti nuo Europos, bus blogai, manė ambasadorius.

Tačiau ambasadorius nenorėjo pasiduoti pesimizmui. Jo manymu, Lietuvos ateitis bus šviesi. Tas, kas sako, jog Lietuvoje yra tamsu, jog ten negerai, tegul uždega žvakutę, tegul padaro ką nors pozityvaus - ir bus šviesiau, ir bus geriau, baigė savo kalbą dr. Namavičius.

Centrinį minėjimą, į kurį suvažiavo per 500 dalyvių, atidarė VLB Valdybos pirmininkas A. Lipšys, pasveikindamas svečius. Jis savo ižangos žodyje iškėlė Vasario 16 ir Kovo 11 dienų lygiareikiškumą. Jos abi išreiškė tai, ko mes troškome - gyventi laisvai. Mes turime vieną vienintelę Lietuvą, mūsų tėvų žemę, ją reikia išlaikyti, jai reikia padėti, ragino pirmininkas. Jis taip pat kvietė visus neapleisti ir savų išieviškų organizacijų ir įstaigų, nes jos dar mums ir Lietuvai yra reikalingos.

Sveikinimo kalbas pasakė: Hesseno krašto kultūros ministras Hartmut Holzapfel, kuris perdavė ir asmeniškus socialinių reikalų ministrės Nimisch ir finansų ministro Starzacher sveikinimus.

Kultūros ministras savo kalboje iškėlė ir įvertino Vasario 16 gimnazijos darbą. Trumpai priminęs gimnazijos daugiau atsitiktinį atsiradimą Hesseno krašte ryšium su vykdyta sienų reforma, jis pabrėžė, kad anksčiau gimnazija suteikdavo galimybę Vakarų kraštuose gyvenantiems lietuviams išmokti savąją gimtąją kalbą ir išlaikyti lietuvišką tapatybę, dabar gi mokykla tapo Rytų-Vakarų susitikimo centru, duodanti progos mokiniams iš Lietuvos susipažinti su Vakarų kultūra.

Dėka Vasario 16 gimnazijos išsivystė glaudus bendradarbiavimas su Lietuva. Hesseno kraštas perėmė vadovauti projektams, išplaukiantiems iš 1993 metais pasirašytos Vokietijos - Lietuvos kultūros bendradarbiavimo sutarties. Šiame dalykiškame ir draugiškame santykių tarp Vokietijos ir Lietuvos vystyme Vasario 16 gimnazijos įnašas yra svarbus, baigė savo kalbą Kultūros ministras.

Vokiečių-pabaltiečių parlamentarinio draugų ratelio speakeris dr. Klaus Kübler savo sveikinimo žodyje pabrėžė užsienio politikos klausimus. Jis teigė, jog didžiųjų valstybių Vokietijos - Rusijos politika negali būti vedama prieš mažųjų kraštų interesus. "Mes Lietuvą matome kaip demokratišką tiltą į Rytus," sakė Kübler. Jo manymu visų Baltijos jūros pakraščių valstybių kelias turi vesti į Europos Sąjungą.

Hesseno parlamento narys dr. Peter Lennert sveikino savo ir Bergstraße CDU partijos pirmininko bei Bundestago nario Meißnerio vardu ir pažadėjo remti Lietuvos tolimesnį kelią. Lampertheimo miesto meras dr. Jürgen Dieter sveikino miesto vardu ir ypač pabrėžė lietuviško centro svarbą Lampertheimo miestui. Be jo čia nesilankytų tiek aukštų svečių, tiek lietuvių, tiek vokiečių. Linkėjo, kad lietuvių centras

čia liktų visiems laikams, o Lietuvai - sėkmingai atsistatyti.

Hüttenfeldo seniūnas Edmund Maul džiaugėsi, jog čia esančio lietuvių centro dėka, Hüttenfeldo miestelis tapo žinomas visame pasaulyje ir pabrėžė, kad miestelio kultūrinis gyvenimas be lietuvių indėlio yra jau neišsivaizduojamas. Sveikinimo žodį tarė ir Hesseno parlamento narys bei miesto FDP partijos pirmininkas Helmut Hummel. Be sveikinusiųjų minėjime dalyvavo dar keletas Bundestago ir Hesseno krašto parlamento ir miesto tarybos narių, abiejų konfesijų dvasiškių ir kitų pareigūnų bei gausus skaičius lietuviškų organizacijų atstovų.

Meninę programą atliko Vasario 16 gimnazijos mokiniai. Pasirodė mišrus choras, mokyklos orkestras bei mažųjų muzikantų grupė, kuriems vadovavo muzikos mokytojas A. Paltinas, ir tautinių šokių bei mažųjų šokėjų grupės, kurioms vadovavo mokytoja M. Dambriūnaitė-Šmitienė. Publika už programą dėkojo gausiais plojimais.

Minėjimas baigėsi smagiu pobūviu. Šokiams grojo muzikos ansamblis "Jonis" iš Lietuvos. Maistą paruošė Vasario 16 gimnazijos virtuvės personalas, vadovaujant ūkvedei P. Gehbauer. Gėrimais rūpinosi Antanas Šiugždinis, kavinėje aptarnavo Vokietijos jaunimo sąjungos nariai, o aukas rinko, bilietus pardavinėjo ir kitais organizaciniais reikalais rūpinosi VLB Valdybos se-

ktorė Elena Tesnau ir Onutė Šiugždinienė su pagalbininkėmis.

Prieš minėjimą miestelio evangelikų bažnyčioje pamaldas laikė ev. kunigė Tamara Šmitienė. Katalikų bažnyčioje šv. mišias aukojo Vokietijos Lietuvių katalikų sielovados delegatas prel. Antanas Bunga ir gimnazijos kapelionas Alfonsas Kelmelis. Prel. Bunga kvietė nusivalyti dvasines dulkes, kuriomis esame kasdienybės apnešti, padėkoti Dievui už suteiktą Lietuvai laisvę ir paprašyti suteikti jėgų atsikratyti komunistinių liekanų, kurių dar taip gausu Lietuvoje.

Kapelionas Kelmelis savo pamoksle ryškino klausimą, kokią žalą tautai padarė Vasario 16 padarinių netekimas - t. y. laisvės netekimas. Pirmosios okupacijos metu lietuviai sunaikino dvarus, tai vieta, kur buvo susikaupe didžiosios kultūrinės vertybės. Antrosios okupacijos metu savo rankomis buvo sunaikinta dalis savų piliečių (žydų). Žinoma, maža dalis šaudė, bet daugiau buvo tokių, kurie plėšė turta. Grįžus sovietams, nuo savų rankų per išdavikus žuvo dauguma partizanų. Taigi padaryta baisi moralinė žala, kuri yra neišsivaizduojama, jei Vasario 16 laimėjimai nebūtų buvę nutraukti, jei Lietuva nebūtų buvusi svetimųjų užimta, teigė pamokslininkas.

Minėjimą aprašė keletas apylinkės vokiečių laikraščių.

VOKIETIJOS LB TARYBOS SUVAŽIAVIMAS

Pernai rudenį naujai išrinkta VLB Taryba š. m. kovo 9 rinkosi į savo metinį posėdį. Tai XVII-sios Tarybos pirmoji sesija. Į posėdį atvyko: T. Bartusevičius, V. Bartusevičius, dr. K. Ivinskis, E. Jankūnas, dr. V. Lėnertas, A. Lipšys, Br. Lipšienė, P. Nevulis, S. P. Odinis, A. Šiugždinis, A. Šmitas, M. Šmitienė ir R. Žaliukas. Nedalyvavo R. Šneideris ir E. Tesnau. Naujosios Tarybos narių amžiaus vidurkis yra 44,53 metai. Taryba yra aukščiausias Bendruomenės sprendžiamasis organas, nustatantis bendras veiklos gaires, tvirtinantis piniginius atsiskaitymus ir ateinančių metų sąmatas, sprendžiantis turto įsigijimo ar pardavimo klausimus.

Seniausias amžiumi narys dr. V. Lėnertas atidarė pirmąjį posėdį, pasveikindamas susirinkusius.

Į Tarybos prezidiumą išrinkti: Marija Šmitienė - pirmininkė, dr. V. Lėnertas - pavaduotojas ir Sakalas P. Odinis - sekretorius. Priimta 16 punktų darbotvarkė. Prieš pradėdant darbą buvo prisiminti visi per praėjusius metus mirę mūsų bendruomenės nariai, ypač ilgametis Tarybos, Valdybos ir Vasario 16 gimnazijos kuratorijos valdybos narys Jonas K. Valiūnas. Sekretoriui S. P. Odiniui perskaičius perėitų metų sesijos protokolą ir jį patvirtinus, sekė ataskaitiniai bendruomenės organų pranešimai.

Pirmasis pranešimą padarė VLB Valdybos pirmininkas Arminas Lipšys (*jo pranešimo santrauką spausdiname skyrelyje "Mūsų Bendruomenė"*). Valdybos išdininkas Antanas Šiugždinis pranešė apie piniginę padėtį ir pateikė 1995 metų pajamų ir išlaidų apyskaitą bei balansą. Pereitais metais pajamų ir išlaidų turėta DM 123.209,96. Balanso aktyvo ir pasyvo suma yra DM 12.920.744,56.

Po Kontrolės komisijos pranešimo, kurį padarė J. Vitkus, Taryba patvirtino apyskaitą ir balansą ir atleido valdybą nuo piniginių atsakomybės.

Garbės teismo pirmininkas dr. V. Lėnertas pranešė, jog pereitais metais neteko svarstyti jokios bylos.

Sekantis pranešimas buvo Vasario 16 gimnazijos direktoriaus A. Šmito. (*Jo pranešimas spausdinamas skyrelyje "Vasario 16 gimnazijoje"*.)

Vasario 16 gimnazijai remti fondo išdininkas Antanas Šiugždinis pranešė apie fondo piniginių stovį. Jis atkreipė dėmesį, kad paskutiniaisiais metais aukos Vasario 16 gimnazijai žymiai sumažėjo ir ateityje reikės dėti apgalvotų pastangų jas padidinti.

Apie VLB Tarybos rinkimų eigą, rezultatus ir problemas pranešė Rinkimų komisijos pirmininkas J. Vitkus. Jis nurodė, kad rinkimai praėjo sklandžiai, jokių skundų nebuvo. Nusiskundė, kad kai kurios apylinkės tik po pakartotinių raginimų pristatė savo narių-rinkikų sąrašus.

Pranešimą padarė ir Lietuvių kultūros instituto vedėjas Vincas Bartusevičius, kuris nurodė, kad institutas veikia jau lygiai 15 metų. Jis buvo įkurtas 1981 kovo 7. Įprasti darbai vyksta ir toliau. Ruošiami metiniai suvažiavimai, leidžiamas "Suvažiavimo darbų" leidinėlis. Knygos kataloguojamos dipl. bibliotekininko A. Hermano. Katalogas šiais metais bus įjungiamas į elektroninę Pietvakarių Vokietijos katalogų sistemą. Dėka uolaus pagalbininko L. Kairio gražiai sutvarkyta ir sugrupuota turima periodika ir iš dėžių išimta ir lentynose atitinkamos archyvinės dėžutės sudėta visa archyvinė medžiaga. Pakartotinai raginami esančių ar buvusių valdybų nariai, turintys jau nereikalingų apylinkės bylų ar kitokios saugotinos medžiagos, ją nedelsiant persiųsti archyvui.

Į VLB Tarybos suvažiavimą atsilankė ir Lietuvos Respublikos ambasadorius Vokietijoje dr. Zenonas Namavičius. Jis savo sveikinimo kalboje nurodė, kad Lietuvos ambasadoje dirba tik 11 žmonių, iš jų 3 Berlyne, tuo tarpu Vokietijos ambasada daug mažesnėje Lietuvoje turi 50 tarnautojų, todėl sunku suspėti atlikti visus darbus. Pagrindinis dėmesys šalia politinių skiriamas ekonomikos klausimams, stengiamasi rasti užsieniečių, norinčių investuoti Lietuvoje savo kapitalą.

Su ambasadoriumi buvo aptartos abipusės bendro darbo galimybės, ypač buvo keliami kultūrinio Vokietijos-Lietuvos bendravimo klausimai.

Po pranešimų Tarybos nariai galėjo pranešėjams pateikti klausimus ir pasiaiškinti iškilusius neaiškumus. Diskusijų metu buvo kritiškai apžvelgti praėjusieji metai ir kreiptas žvilgsnis į ateinančių metų veiklą. Kalbėta apie PLB Seimą, Bendruomenės apylinkių reorganizaciją, įjungimą naujai iš Lietuvos atvykstančių tautiečių į bendruomenės veiklą, Romuvos sodybos panaudojimo platesnei kultūros veiklai galimybės ir kt.

Taryba kas metai perrenka visus Bendruomenės vykdomuosius organus, išskyrus Prezidiumą, kuris būna išrinktas visai Tarybos kadencijai, t. y. trims metams.

a) VLB Valdyba: perrinkta senoji valdyba (ž. *pirmąjį puslapį*).

b) Kontrolės komisija: E. Jankūnas, E. Liucienė, J. Vitkus.

c) Garbės teismas: dr. V. Lėnertas - pirmininkas, S. P. Odinis ir O. Šiugždinienė nariai.

d) Atstovu į Vasario 16 gim. Kuratoriją: vietoj mirusio J. K. Valiūno išrinktas P. Nevulis.

e) Atstovai į PLB Seimą: T. Bartusevičius, V. Bartusevičius, dr. V. Lėnertas, A. Šmitas, M. Šmitienė; kandidatai - S. P. Odinis, E. Jankūnas, Br. Lipšienė. Valdybai yra suteikta teisė, esant reikalui, Seimo atstovais paskirti ir kitus Bendruomenės narius.

f) Narys į Fondą Vasario 16 gimnazijai remti: dr. V. Lėnertas (vietoje mirusio J. K. Valiūno).

Vokietijos LB Tarybos posėdis užbaigtas Tautos himnu.

MŪSŲ BENDRUOMENĖJE

IŠ VLB VALDYBOS PIRMININKO PRANEŠIMO TARYBAI

Yra sudarytas kompiuterio pagalba naujas Bendruomenės narių sąrašas, iš kurio galima gana tiksliai sužinoti Bendruomenės narių skaičių ir daug kitų įdomių faktų:

Vokietijoje gyvena per 10.000 lietuvių. LB šiuo metu turi per 830 registruotus narius iš jų apie 100 yra nepasiekiami. Daugiau negu pusė narių yra 65 su viršum metų amžiaus. Nuo 1995 m. kovo 1 iki dabar prisiregistravo 50 narių, o apie 10 mums žinomų narių mirė. Kai kurie nariai persikeldami į kitą vietą, nepraneša naujo adreso.

Pradėjome VL Bendruomenės struktūros reformą. Daugelis dar pas mus sąrašuose vedamų apylinkių rodo mažai gyvybės ženklų. Tose apylinkėse yra labai sumažėjęs narių skaičius, nebėra pirmininkų ir valdybų. Iš 36 apylinkių veikiančiomis galima laikyti 11.

Informacijos ir toliau išeina 4 kartus per metus. Jas redaguoti perėmė Tomas Bartusevičius. Kokybė bus gerinama tiek techniniu, tiek turinio atžvilgiu. Mėginsim Informacijas padaryti patrauklesnes.

Paramą iš Bonnos gavome kaip ir ankstesniais metais. Vokietijos vidaus reikalų ministerijos darbuotojų buvo pranešta, kad jie negalvoja apie lėšų sumažinimą arba nubraukimą, kol nesikeis Bendruomenės statusas.

Reikalų vedėju ir toliau dirba Tomas Bartusevičius. Reikia atlikti stambesnių ir smulkesnių darbų, kurie reikalauja nemažai laiko ir energijos. Norėčiau jam ir visiems kitiems, kurie dirbo, valdybos vardu padėkoti už atliktą darbą.

Kultūros institutas ir archyvas plečiasi ir įgauna savo formą. Aišku, ir čia dar daug darbo, bet darbas eina gana greitai pirmyn, ypač kai yra gerų talkininkų.

Ir šiais metais turėjom nemažai svečių iš Lietuvos ir iš Vokietijos. Apie šituos vizitus plačiau jau buvo aprašyta *Informacijose*. Ir ateity tokių vizitų, be abejo, bus. Jie mums yra labai svarbūs, nes tuo yra pripažįstamas mūsų čia atliekamas darbas: tiek Gimnazijos, tiek Bendruomenės.

Kaip anksčiau, taip ir šiais metais, tenka tiek Gimnazijai, tiek Bendruomenės valdybai visokiais atvejais ir visokiom organizacijom bei pavieniams žmonėms būti informatoriais ir tarpininkais su Lietuva. Šitą darbą teks ir toliau dirbti čia esančioms institucijoms. Daug atliktų darbų liko nepamintų, nes didžiausia dalis susideda iš smulkių darbų, kurie atima daug laiko, bet tai nereiškia, kad tie darbai yra nesvarbūs.

Tradicinius renginius ruošti reikės kaip ir lig šiolei. Tai būtų Vasario 16-tos minėjimai, darbuotojų suvažiavimai ir visi kiti ligi šiol bendruomenės atliekami darbai, bet aš negalvoju, kad tuo turėtų apsiriboti Bendruomenės veikla.

Reikia toliau tęsti Bendruomenės struktūros perorganizavimą ir pritaikyti esančiai padėčiai. Bet artimesnėje ir tolimesnėje ateityje turim žiūrėti ir į platesnes veiklos galimybes.

Darbo laukas yra platus, jeigu mes jo ieškosim. Pirmiausia susidursim su sunkumais, kliūtys atrodys nenugalimos, bet šnekėti apie ateities planus ir galimybes reikėtų. Mes turėtume į Romuvą - su Gimnazija, Bendruomenės centru ir Kultūros institutu - žiūrėti kaip į Vakarų Europos lietuvių kultūros centrą. Geresnes galimybes retai kas turi, negu mes su Bendruomenės įsigytu turtu. Jeigu vokiečiai Vasario 16-tos minėjime šneka apie *Zentrum der Ost - West Begegnung*, tai mūsų išpareigojimas turėtų būti šitokiam centrui duoti galimybę plėstis ir tvirtintis, aišku, ieškant naujų būdų tai įgyvendinti.

HAMBURGO LB APYLINKĖ

Vasario 16 minėjimas

Vasario 17 hamburgiškiai ir apylinkių lietuviai rinkosi į šv. Teresės bažnyčią nes šventė buvo pradėta ekumeninėmis pamaldomis. Šv. Mišias aukojo kun. Bronius Kuciulis, pamokslą pasakė ir skaitinius iš šv. Rašto skaitė ev. diakonas Ričardas Baliulis. Giesmes vargonais palydėjo Vanda Mozūraitienė.

Pasimeldę ir pagiedoję, visi rinkosi į čia pat prie bažnyčios prisiglaudusių parapijos namų sporto salę. Iš vakaro jaunimas su vyresniųjų pagalba buvo gražiai salę papuošęs.

Programą pradėjo jaunas Hamburgo lietuvių apylinkės pirmininkas Vilius Pareigis. Jis pasveikino visus taip gausiai susirinkusius svečius į šią šventę, kvietė džiaugtis Lietuvos nepriklausomybe ir linksintis. Svečių tikrai buvo daug - pilna sporto salė. Atsilankė ir buvęs Vokietijos Latvių bendruomenės pirmininkas, Lietuvos, Latvijos ir Estijos karininkai, besistažuojantys Vokietijos karinių pajėgų aukštosiose mokyklose. Nuostabiai daug apsilankė jaunimo, nemažai auklėmis dirbančių vokiečių šeimose lietuvių, meilės emigrantų/-čių, iš ankstyvesnės lietuvių išseivijos užaugusio jaunimo ir jaunų šeimų. Susidarė net buvusių Vasario 16 gimnazijos mokinių stalas.

Paskaitą skaitė Vasario 16 gimnazijos mokytoja B. Lipšienė. Ji kalbėjo apie tai, kam žmogui reikalinga tėvynė. Ji sakė, kad žmogus iš savo namų jauja į artimiausią aplinką, kuri vadinasi tėviškė (Heimat), kuri yra lyg ir vaikystės bei jaunystės sinonimas. Bet subrendęs žmogus turėtų išmokti mylėti visą tėvų šalį ir dirbti visai tautai, nors ji ir nepriklauso jo artimiausiai aplinkai. Tėvynė nėra vien ta valstybė ar tauta, iš kurios žmogus yra kilęs. Tai daugiau dvasinis procesas, kada žmogus sąmoningai save laiko didelės šeimos, t.y. tautos, nariu, myli ir aukojasi savo tautai, rūpinasi tos didelės "šeimos" na-

mais. Bet kokia emigracija yra tėvynės keitimasis. Labai svarbu, kad šis procesas nusitęstų per tris - penkias kartas, kad neatsirastų emigrantų, kurie turėtų tėvynę prarado, o naujos taip greitai irgi dar neigijo.

Po paskaitos prasidėjo meninė programa. Ją atliko Hamburgo merginų tautinių šokių grupė, sušokusi Kepurinę, Lenciūgėlių ir Sukukinėlį. Šokius merginos šokti išmoko pačios be vadovės. Koordinatorė būti apsiėmė Neringa Lesmanienė. Kartu su šokėjomis programą atliko ir mažieji svečiai iš Klaipėdos vaikų namų: Robertukas, Birutė ir Viktutė. Jie padainavo kelias dainas. Dainoms akompanavo ir mažuosius artistus padrašino V. Mozūraitienė, o publika pritarė priedainiams. Labai subtiliai ir meniškai J. Vaičiūnaitės eilėraštį "Gintarinė kamėja" padeklamavo Daiva Mikulskytė. Programą vedė Elena Baliulienė, supažindindama publiką su programos atlikėjais.

Toliau sceną užėmė iš Lietuvos atvykęs kaimiškos muzikos ansamblis "Jonis". Šeši muzikantai-dainininkai kai užgrojo - tuoj didžiausia dalis sukruoto šokti. Greit visi taip išlinksmo, kad net grindys linko. "Jonio" ansamblis Hamburgėje padidėjo - priėmė naują narį, šešiametį Robertuką iš Klaipėdos vaikų namų.

Šiuo metų laiku vyksta daug renginių, ir Hamburgo lietuvis negalėjo pasinaudoti parapijos virtuve, kurią kiti buvo užėmę. Todėl jos namie pagamino valgį ir sudėjo jį į termiškai izoliuotus indus, kad ilgai liktų šiltas. Smagiai ir vikriai jos sukosi bufete, nes svečiai greit visas kalorijas sudegindavo bešokdami. Jau gerokai po vidurnakčio valdyba su talkininkėmis ir talkininkais tvarkė salę, bufetą ir nešini tulpėmis, kurios ką tik puošė stalus, patraukė namo miegančio Hamburgo gatvėmis.

KVIETIMAS

Gegužės 11d., 16.00 val. mamas, tėvelius, vaikus ir visus kitus kviečiame į Romuvos pilį paminėti Motinos Dienos šventę.

Paskaitą skaitys Darius Udrys ir Zita Kalesinskaitė.

Po paskaitos kultūrinė programa, veiks bufetas ir bus progos smagiai pašokti.

Romuvos moterų klubas

STUTTGARTO LB APYLINKĖ

Vasario 16 minėjimas

Vasario 11 Kolpingo draugijos namuose Stuttgarto LB apylinkė paminėjo Lietuvos valstybinę šventę Vasario 16-ąją - Lietuvos nepriklausomybės dieną. Dalyvavo per 100 bendruomenės narių ir svečių. Pranešimą Lietuvos nepriklausomybės dienos tema pateikė Vasario 16-gimnazijos direktorius A. Šmitas. Pagrindinė šio pranešimo dalis buvo skirta aptarti tarpukario laikotarpiu Lietuvos valstybės pasiekimams švietimo ir kultūros srityje. "... Pradžios mokyklų mokinių skaičius pakilo nuo 45.000, 1920 m. iki 340.000, 1939 m. Įsteigtas Kauno universitetas, išleista apie 7.000 pavadinimų knygų. <....> Lietuva per šiuos 20 metų taip atsigavo ir sustiprėjo, kad galėjo pakelti 50 metų okupaciją, neprarasdama laisvės troškimo..." Tas laisvės troškimas ir vedė visus iki 1990-tų metų kovo 11-osios, kai nepriklausomybė buvo atstatyta. Prelegentas retoriškai klausė: "... Ką švesti? Ar Vasario 16-ąją, ar Kovo 11-ąją?..." Norisi atsakyti: Kovo 11-oji yra tik tęsinys to, ką Lietuvos Taryba padarė 1918 metų vasario 16-ąją. Taigi kovo 11-oji yra Lietuvos, kaip valstybės tęstinumo simbolis. Būtent tokia dvasia ir buvo rengami visi dokumentai, kuriais tuometinė Aukščiausioji Taryba, 1990 m. kovo 11-ąją atstatė Lietuvos valstybingumą. Faktinis valstybingumo įtvirtinimas tęsėsi dar ilgai po

įsimintinosios kovo 11-osios, o gal tebesitęsia ir dabar...

Penkiasdešimt metų trukusios okupacijos metu lietuviai, vieni Lietuvoje, kiti svetur, darė viską, kad tas laisvės troškimas neužgestų. Darbas tęsiasi, įgaudamas vis naujas formas ir tikslus. Simboliška tapo, kad kaip tik šiomis dienomis į Lietuvą grįžta ilgus metus jos labai darbavęsis kunigas Kazimieras Senkus. Todėl šioje šventėje taip pat skambėjo jam skirti nuoširdūs padėkos žodžiai ir gero kelio linkėjimai. Apie jo veiklą kalbėjo dr. J. Norkaitis.

Sveikinimo kalbas Vasario 16-osios proga ir linkėjimo žodžius kunigui K. Senkui tarė: A. Katterfeld (Vokiečių-Baltiečių bendrija), prelatas A. Bunga (Lietuvių katalikų sielovados vadovas Vokietijoje), kun. L. Kleiner (Šv. Nikolajaus parapija Stuttgarte), B. Waidinger (Rothenburgo diecezija), p. Gengnagel (Rytų-Vakarų prūsų tautinė bendrija), I. Partzsch (Klaipėdos krašto bendrija), G. Lenz (Gimnazijos mokytojas), H. Götz (Kolpingo brolija).

Greta žodinių sveikinimų ir linkėjimų skambėjo Elias Parish - Alvares, Jean Batiste Kardon, G. F. Telemann kūriniai, kuriuos atliko Rolanda Cechanauskaitė (smuiku) ir Laima Švarlytė (arfa).

Kun. Kazimieras Senkus grįžo į Lietuvą

Vokietijos lietuviai vasario mėnesį atsisveikino su kun. Kazimieru Senkum, kuris po 56 metų sugrįžo į Lietuvą. Į Vokietiją jis atvyko kaip klierikas, studijavo Münsteryje ir 1943 buvo išventintas kunigu. Po to jis trumpą laiką buvo vikaru vokiškoje parapijoje prie Münsterio, bet gestapo persekiojamas buvo iškeltas į Saksoniją, kur aptarnavo lietuvius. Po karo jis studijavo Regensburge ir vėliau Romoje Popiežiškajame bažnytinės muzikos institute grigalinį choralą ir kompoziciją. Magistro laipsnį jis gavo už diplominį darbą apie lietuvių liaudies giedojimą. Iki 1954 metų dėstė ir vargonavo Šv. Kazimiero kolegijoje Romoje. Vėliau jis, gavęs Baltų instituto stipendiją, Bonnoje pa-

ruošė studiją apie lietuvių liaudies dainas, dėstė muziką Erlangene, o nuo 1962 iki dabar gyveno Stuttgarte ir aptarnavo lietuvius katalikus Rothenburgo vyskupijoje. Per 20 metų leido biuletinį "Lietuvis Baden-Württemberge" ir aktyviai reikėsi Stuttgarto lietuvių bendruomenės veikloje. Ilgą laiką jis buvo apylinkės valdyboje, kasmet ruošdavo arba padėdavo suruošti minėjimus. Anksčiau jis rūpindavosi Vokietijos lietuvių katalikų sielovados ruošiamų suvažiavimų programomis. Jo iniciatyva įkurta Vokietijos lietuvių kultūros draugija, kurios valdybai ilgą laiką priklausė. Ši draugija surengė nemažai suvažiavimų su kultūrinėmis programomis ir koncertais. Jis yra didelis jau-

nimo rėmėjas. Jo iniciatyva buvo pradėta leisti "Jaunimo žodis". Pinigais parėmė to laikraščelio leidimą, jaunimo veiklą, o ypač Vasario 16-osios gimnaziją, kai kuriems mokiniams net skirdamas stipendijas. 1987 suorganizavo Stuttgarto lietuvių kelionę autobusu į Lietuvos krikšto jubiliejaus iškilmes Romoje. Šios sukakties proga jis išvertė į vokiečių kalbą A. Sužiedėlio knygą apie palaimintą Jurgį Matulaitį ir ją savo pinigais išleido. Taip pat jis išleido dvi giesmių plokšteles ir giesmynus: 1946 - Giedanti bažnyčia, 1960 - Garbė Dievui, vėliau Liturginį giesmyną, o naujausias giesmynas jau išleistas Lietuvoje. Giesmynuose yra nemažai jo pačio kompozicijų.

Stuttgarto lietuviai kunigą išleido nepriklausomybės šventės minėjimo proga, kuris vyko vasario 11 Kolpingo namų salėje. Susirinko per šimtas žmonių, jų tarpe latvių, estų, Rothenburgo vyskupijos ir įvairių vokiečių organizacijų atstovai. Apie Nepriklausomybės šventę ir apie kun. K. Senkų kalbėjo prelatas Antanas Bunga, Andrius Šmitas ir dr. Jonas Norkaitis. Programai vadovavo apylinkės valdybos nariai Ričardas Kabelis ir Audronė Songailaitė-Šurkienė. Pastebėtina, kad programos atlikėjai ir dalis valdybos narių yra atvykę iš Lietuvos ir tik laikinai Stuttgarte stažuojasi arba mokosi. Jų įjungimą į Bendruomenės veiklą galima taip pat laikyti vienu iš kun. K. Senkaus nuopelnų.

HAGENO LB APYLINKĖ

Mūsų bendravimas Hagene

Bendravimas yra vienas iš svarbiausių žmoniškų išgyvenimų. Žmogus buvo sukurtas, kad gyventų bendraudamas su Kūrėju ir kitais žmonėmis, šis bendravimas ir meilė, būdingi krikščionių Bažnyčios bruožai, atsiskleidžia tikinčiųjų poelgiais. Biblijoje aprašoma ankstyvosios Jeruzalės Bažnyčios narių vienybė, meilė ir bendravimas tebūna mums visiems pavyzdys.

Mes Hagene bendraujame vienas su kitu klausydami Dievo žodžio, melddami, giedodami, dainuodami, šokdami, besivaišindami, sportuodami, vienas iš kito pasimokydami, kalbėdami, juokaudami ir t. t. Mūsų bendruomenėje yra per 50 aktyvių narių. Hageno apylinkėse lietuviškai kalbančių gyvena maždaug trigubai daugiau. Kiekvienas žmogus turi savo filosofiją, supratimą, skirtingą skonį bei nuomonę. Susitikus visiems kartu, mes dažnai tampame panašūs, kaip viena šeima. Tai nuostabus gyvenimo stebuklas. Bendrauti, suprasti vienas

kitą, esant reikalui padėti galima ir reikia išmokti.

Hagene didžioji dalis narių į Vokietiją atvyko per paskutinius penkerius metus. Naujakurių dalia yra nelengva, integracija į visuomenę ne visiems pavyksta. Todėl bendravimas su žemiečiais lietuvių kalba daugeliui yra svarbus. Vienas mūsų narys pragyvenęs Vokietijoje 50 metų, ateina į mūsų renginius sakydamas: "Tokio nuoširdaus bendravimo aš nerandu vokiečių tarpe." Tai suprantama, juk augome kitoje kultūroje, esame skirtingų mentalitetų.

Susirinkę įvairių tikėjimų ir netikintys, jauni ir vyresnio amžiaus žmonės, puoselėjame mums brangius papročius ir tradicijas, siekiame tai perteikti mūsų vaikams.

Maloniai kviečiami visi geros valios lietuviai į Hagena pabendrauti.

Valdas Jelis (Žielys), Leimstr. 9, 58135 Hagen, Tel. 02331 - 43532

Tradicinis susitikimas

Hageno lietuvių bendruomenėje gražia ir visų laukiama tradicija tapo kartą mėnesyje organizuojami susitikimai. Daug išradingumo, sumanumo ir gerų norų ruošiant šiuos renginius įdeda šios bendruomenės valdybos pirmininkas Valdas Žielys. Jo dėka renginiai pasidarė popu-

liarūs ne tik jaunimo, bet ir brandesnio amžiaus žmonių tarpe, o atvykstančių "geografija" išsiplėtė net iki Bonnos, Bochumo, Gelsenkircheno ir Wuppertalio miestų.

Ypač gausiai ir su pakilia nuotaika Bendruomenės nariai rinkosi į paskutinį renginį, vykusį š. m. kovo mėn. 3 d. 14.00 val. Gausų susirinkusiųjų būrį Valdas Žielys pakvietė į bažnyčios salę. Šį kartą susirinkimo tema buvo susieta su gavėnios laikotarpiu ir vadinosi “Kryžius ir Kristaus kančios prasmė”. Trumpą, bet išsamų ir išpūdingą apmąstymą šia tema pateikė pats renginio vadovas. Čia pat prie vargonų buvo išmoktos ir skambiai sugiedotos dvi giesmės, o renginio pabaiga, kaip visada, užbaigta eku­menine malda “Tėve mūsų”. Nenuobodžiavo ir su tėveliais į renginį atvykę vaikučiai: jie išra-

dingai piešė kryžius ir sulaukė atitinkamo savo meno įvertinimo.

Po oficialiosios dalies, kaip įprasta, dalyviai bendravo prie kavutės ir pyragų. Čia visada laisvai ir nuotaikingai dalijamasi tarpusavio mintimis ir išpūdžiais, o tokie susibūrimai pradedami tradiciniu “ himnu“, poeto Maironio eilėraščiu “ Lietuva brangi“.

Kultūringai pabendravę, susitikę su artimaisiais ir bendraminčiais, dvasiškai praturtėję ir pailsėję, dalyviai skirstėsi į namus.

(Pranas Mirbakas)

Metų sąvartos renginiai

Gerų minčių įkvėpta, nutariau trumpai parašyti apie Hageno apylinkės gyvenimą. Esu viena šios apylinkės lietuvė. Man ir daugeliui kitų, atvykusių iš Lietuvos žmonių, labai stigo lietuviško bendravimo. Todėl labai noriai dalyvaujame lietuviškose pamaldose ir kultūriniuose renginiuose, kuriuos turiningai ir įdomiai organ­izuoja apylinkės pirmininkas Valdas Žielys, o jam visada talkininkauja Aušra Žielienė. Per praėjusius metus buvo surengti visi tradiciniai parengimai. Labai išsiminėta Kalėdų eglutės šventė, kuri prasidėjo pamaldomis. Jas išklausi­us, likome parapijos salėje, giedojome kalėdines giesmes, aktyviai dalyvavome meninėje pro­gramoje, į kurią buvo įtraukti mūsų vaikučiai. Patys aktyviausieji ir patys mažiausieji dalyviai buvo apdovanoti.

Toje pačioje salėje, prie gardžiais valgiais ap­krauto stalo, kurį paruošė mūsų išradingos ir darbščios šeimininkės, apylinkės jaunimas suti­ko Naujuosius Metus.

Lietuvos nepriklausomybės minėjimo metu bu­vo deklamuojami eilėraščiai, dainuojamos lie­tuviškos dainos. Po minėjimo visi liko prie pir­mininko paruoštos kavutės pakalbėti apie apy­linkės gyvenimą, dabartinę Lietuvos padėtį, jos ateitį ir apie asmeninius reikalus.

Labai gaila, kad daugelis tautiečių dėl neaiškių priežasčių nesilanko šiuose susitikimuose. Ma­no manymu, tai vienintelė proga mūsų vaikams išgirsti lietuviškas pamaldas Hagene, padainuoti ir pakalbėti lietuviškai. Bet aš tikiuosiu, kad se­kantį kartą pamatysime naujų veidų.

(A. Balandienė)

DĖMESIO -- SKRYDIS Į LIETUVĄ

Romuvos lietuvių moterų klubas organizuoja bendrą skrydį į Lietuvą. Vienas skrydis organizuoja­mas š. m. liepos 22 d., o kitas š. m. liepos 26 d. Grįžimas atgal pagal pasirinkimą š. m. rugpjūčio 10 d. arba š. m. rugpjūčio 16 d.

Skrydis į abu galus kainuoja vienam asmeniui 334,-- DM. Į vieną pusę 60 %. Vaikams nuo 2 iki 12 metų - 50 %, iki - 2 metų - 10 %. Kiekvienam asmeniui (ir vaikams) prisideda dar aerouosto mo­kestis 23,50 DM. Dėl skrydžių prašau pranešti iki š. m. gegužės 20 d. šiuo adresu:

E. Lutz
Lorscher Str. 1
68623 Lampertheim
Tel.: 06256 - 1521

A. Schugschdinis
Alfred-Delp-Str. 15
68623 Lampertheim
Tel.: 06256 - 322 (darbo metu)
06256 - 1549 (vakare)

MÜNCHENO LB APYLINKĖ

Vasario 16 minėjimas

Kaip ir kiekvienais metais rinkosi Müncheno lietuviai paminėti Lietuvos nepriklausomybės šventės. Susibūrimą atidarė Müncheno apylinkės pirmininkas dipl. inž. Robertas Šneideris, trumpai apžvelgdamas pastarojų metų Bendruomenės veiklą. Susirinkusieji pakiliai sugieđo Lietuvos himną.

Müncheno operos choro dainininkas Gintaras Vyšniauskas skaitė paskaitą "Mūsų praeities beiėškant", iškeldamas lietuvių tautos ir kalbos reikšmę Europos istoriniame, kultūriniame ir geografiniame kontekste.

Ryškiu vakaro akcentu tapo Müncheno lietuvių teatro sambūrio parodytas spektaklis - Antano Škėmos 1 veiksmo pjesė "Vieną vakarą". Tai jau trečiasis Müncheno lietuvių vaidinimas.

Šiemetinis A. Škėmos spektaklis gražiai įsirašė į grupės repertuarą savo giliu egzistenciniu skausmu ir sodriais, dramatiškais, tragika persunktais charakteriais.

Pesimistini A. Škėmos pasaulį scenoje tapė režisierė Virginija Vyšniauskienė, vaidmenis atliko Gintaras Vyšniauskas, Tomas Makaras, Robertas Šneideris, Agnė Dinkel ir Audrius Gudeliūnas. Vaidinimo muzikinį foną sudarė Alinos Grinienės ir Zenono Schneider užkulisuose atliekamos dainos,

Linksmiausia vakaro dalimi tapo vaišės. Iki išnaktų netilo dainos, šnekos, juokai... Juolab, kad iš Lietuvos atvykę muzikantai visus gerai palinksmino.

43-oji EUROPOS LIETUVIŠKŲJŲ STUDIJŲ SAVAITĖ

įvyksta 1996 m. liepos mėn. 14 - 21 d. d., Vasario 16 gimnazijoje, Lorsche Str. 1, 68623 Lampertheim-Hüttenfeld, Vokietijoje, Tel.: 06256 - 322, Faksas: 06256 - 1641

Moderatoriai - Darius Kuolys (Vilnius), dr. Jonas Norkaitis (Stuttgart) ir dr. Kajetonas J. Čeginskas (Uppsala)

Pragyvenimas savaitei gyvenant gimnazijos bendrabutyje kainuos:

434,-- DM (62,-- DM dienai) viengubam kambary

385,-- DM (55,-- DM dienai) dvigubam kambary

iš anksto užsiregistravusiems.

Registracijos mokestis - 100,-- DM, jaunimui - 50,-- DM.

Prašom registruotis pas Tomą Bartusevičių:

T. Bartusevičius

Lorsche Str. 1

68623 Lampertheim-Hüttenfeld

Tel.: 06256-322 (dienos metu)

Fax: 06256-1641

VASARIO 16 GIMNAZIJOJE

VASARIO 16 GIMNAZIJOS DIREKTORIAUS PRANEŠIMAS VLB TARYBAI

Mokiniai

Per praėjusius trejus mokslo metus gimnaziją lankė mokiniai iš šių kraštų:

	93/94	94/95	95/96
Vokietijos	49	46	53
Lietuvos	32	33	36
JAV	9	1	1
Kanados	0	0	1
Argentinos	5	2	1
Urugvajaus	-	3	2
Mali	1	1	1
Šveicarijos	-	1	-
Brazilijos	2	-	-
	98	87	95

Klasėmis mokiniai buvo pasiskirstę taip:

	93/94	94/95	95/96
5 kl.	1	2	4
6 kl.	3	2	7
7 kl.	8	4	4
8 kl.	2	8	7
9 kl.	9	3	11
10 kl.	17	13	10
11 kl.	15	27	19
10b/11b	6	0	2
12kl.	21	8	20
13 kl.	9	15	8
13 b kl.	7	5	3
	98	87	95

Šiuo metu gimnaziją lanko 51 berniukai ir 44 mergaitės. 43 berniukai ir 35 mergaitės gyvena bendrabutyje. Likusieji 17 mokinių gyvena Hüttenfelde, Edingene prie Heidelbergo ir Heppenheime.

Abiturientai

Gimnazija 93/94 mokslo metais išleido 9 abiturientus, 94/95 - 14, o šiais metais egzaminus laikys 8 mokiniai: 5 iš Vokietijos ir 3 iš Lietuvos. Ateinančiais mokslo metais, atrodo, bus

dar daugiau abiturientų, negu rekordiniais praėjusiais metais.

Mokytojai

Gimnazijai, pagal švietimo ministerijos apskaičiavimą reikalingi 14 mokytojų ir 3 auklėtojų etatai. Šiuos 17 etatų dalijasi 30 mokytojų, nes vyresnėse klasėse keletas kaimyninių gimnazijų mokytojų dėsto abiturientų kursams. Jie pas mus turi tik tarp 3 ir 6 pamokų ir yra tik už tas pamokas apmokami.

Nuo šių mokslo metų gimnazijoje dirba naujas katalikų kapelionas kun. Alfonsas Kelmelis, kuris perėmė pareigas iš kun. Gedimino Tamosiūno, grįžusio Lietuvon.

12-ai klasei pasamdyta nauja rusų kalbos mokytoja dr. Galina Vostretsova.

Po pirmo pusmečio išėjo mergaičių sporto mokytojas Gramlich. Jo pamokas perėmė gimnazijoje jau seniai dirbantis B. Kempf.

Berniukų bendrabutyje mažiems berniukams pasamdyta auklėtoja Raimonda Jankūnienė. Ši-aip dirba visi tie patys mokytojai, kaip praėjusiais metais.

Iš 30 mokytojų ir auklėtojų tik 12 yra pilnai įdarbinti, o 9 neturi nė pusės etato, t. r. jie yra valandininkai.

Tarnautojai

Šalia mokytojų gimnazijoje dirba 1 ūkvedė, 1 raštininkė, 1 darbininkas, 4 virėjos, 3 nepilnai įdarbintos valytojos ir 1 buhalteris valandininkas. Virtuvėje viena virėja pasitraukė. Jos vieton pasamdyta nauja. Buhalteris Rolf Schulz, dirbęs Gimnazijai ir Bendruomenei 36 metus, žuvo eismo nelaimėje. Jo vieton pasamdytas Joachim Grunert.

Mokslo programa

Vasario 16 gimnazija, kaip visos aukštesnės mokyklos Vokietijoje, turi 9 klases: nuo 5 iki 13. Į penktą klasę priimami 4 pradžios moky-

klos skyrius baigę mokiniai. Pamokos dėstomos lietuviškai ir vokiškai. Mokiniamis iš Lietuvos įrengtas specialus sustiprintas vokiečių kalbos kursas. Dėstomi tie patys dalykai, kaip vokiečių gimnazijose. Mokomos šios kalbos: lietuvių, vokiečių, anglų (šios trys privalomos visiems), rusų, lotynų ir prancūzų (pagal pasirinkimą). Mokiniai iš Vokietijos ir iš Lietuvos mokosi pagal Vokietijos programą ir ruošiasi vokiškai abitūrai, kuri pripažinta visame pasaulyje. Brandos atestatus išduoda vokiečių valdžia.

Kompiuteriais dirbti mokinius individualiai moko talkininkas Jurgis Dauknys.

Mokinių laisvalaikis

Mokiniai turi tautinių šokių grupę (vad. M. Dambriūnaitė-Šmitienė), orkestrą ir chorą (vad. A. Paltinas), kurie atlieka Vasario 16-osios minėjimo ir Joninių programą. Taip pat yra dainų būrelis (vad. Br. Lipšienė), kurio tikslas nėra kur nors pasirodyti, o išmokti senas lietuviškas liaudies dainas. Norintys gimnazijoje gali mokytis groti muzikos instrumentais arba lankyti Viernheimo bei Lampertheimo muzikos mokyklas.

Šiais metais apie 20 mokinių priklauso skautams, kurie ruošia sueigas, išskylas ir kitus užsiėmimus, tradicinę Kaziuko mugę. Skautų veikla šiais metais gyvesnė, negu praeitais. Labai aktyviai reiškiasi ateitininkai. Jų truputį mažiau (13), bet jie kone kiekvieną sekmadienį susirenka diskusijoms, paįvairina šv. Mišias, tradiciškai praveda talentų vakarą, suruošė ekskursiją į Luxemburgą. Praeitais metais per Sekmines jie dalyvavo prel. A. Bungos sukvieštoje Vokietijos ateitinkų šventėje Memmingene.

Praeitais metais du gimnazistai ir vienas buvęs mokinys buvo sukūrę kelis kartus pasirodžiusią roko grupę „BoP“.

Yra mokinių, žaidžiančių krepšinių Viernheimo komandoje, futbolą - Hüttenfelde arba Hemsbache lankančių gimnastikos arba jojimo kursus. Naujojo bendrabučio vedėjo dėka vyksta nemažai sportinių užsiėmimų.

Ūkinė padėtis

Gimnazijos ir bendrabučio išlaikymas kainuoja pustrėčio milijono markių metams.

Gimnazija 1995 kainavo 1.714.431,08 DM. Didžiausią dalį šios sumos, 1.612.919,00 DM, davė Federalinė Vokietijos valdžia. Šie pinigai pirmoje eilėje skirti mokytojų ir mokyklos personalo algoms. Lietuvos Respublika gimnaziją parėmė 1.000 DM. Likusius 100.000 DM reikėjo surinkti iš lietuvių išeivijų.

Federalinė valdžia ir ateityje gimnaziją rems, nes ji įsitikino, kad užsienio lietuviai dar negali savo vaikų siųsti mokytis į Lietuvą, nes mokyklų padėtis šiuo metu ten labai sunki. Vokiečiai taip pat įsitikinę, kad Lietuvos jaunuoliams labai naudinga lankyti šią gimnaziją. Lietuvai reikia Vakaruose pasimokusių žmonių, mokančių vokiečių ir anglų kalbas.

Sunkiau yra išlaikyti bendrabutį. Jis praeitais metais kainavo 780.084,98 DM. Hesseno valdžia, kaip visoms privačioms institucijoms taip ir mums, apkaupė paramą ir praeitais metais mums tedavė 185.000 DM vietoj 240.000 DM prieš dvejus metus. Iš Europos Sąjungos jau treči metai nieko negauname, o ji anksčiau duodavo virš 100.000 DM metams. Bendrabučiu padeda Vokietijos katalikų vyskupai, skirdami 75.000 DM. Likusius reikia surinkti iš mokinių tėvų arba iš rėmėjų. 42.000 DM paaukėjo patys mokytojai ir tarnautojai iš savo algų, bet vistiek gale metų liko 70.000 DM skola, o ji būtų buvusi dar didesnė, jeigu nebūtume gavę keletą palikimų. Todėl ir ateityje mes esame priversti prašyti lietuvių visuomenės paramos.

Kuratorija

Gimnazijos kuratorijai praeitais metais priklausė: VLB Valdybos atstovas A. Šiugždinis, VLB Tarybos atstovai - V.J. Damijonaitis, dr. K. Ivinskis, dr. V. Lėnertas ir J. K. Valiūnas iki mirties, Balf'o atstovas dr. J. Norkaitis, Katalikų sielovados atstovas prel. Antanas Bunga, Lietuvių evangelikų bažnyčios atstovė kun. Tamara Schmidt, tėvų komiteto pirmininkas B. Rimšauskas (šiais metais K. Paškauskas) ir direktorius A. Šmitas. Kuratorijos valdybai priklausė: pirmininkas Vingaudas J. Damijonaitis, vicepirmininkas Jonas K. Valiūnas ir išdininkas Andrius Šmitas. Po J.K. Valiūno mirties valdyboj iki kadencijos galo liko du asmenys.

Ištvermės maratonas "Veni Vidi Vici - 96"

Štai jau antrieji metai iš eilės tuoj po Kalėdų atostogų gimnazijoje vyko "Ištvermės maratonas". Maratone numatytos devynios rungtys: 50 m plaukimas, 100 m bėgimas, prisitraukimas prie skersinio, rankos lenkimas, atsispaudimai nuo žemės, svorio kėlimas, automobilio traukimas, kelmo metimas ir virvės traukimas. Maratono dalyvių skaičius svyravo tarp 15 ir 35 mokinių. Savo jėgas išbandė ir ne vienas mokytojas.

Gimnazistai varžėsi 5-8 kl. ir 9-13 kl. grupėse. Savo jėgas visose devyniose rungtynėse bandė patys ištvermingiausi: penktokas E. Graurogkas, šeštokai I. Motiejūnas, M. Kchitrovas ir S. Kunickaitė, aštuntokai D. Vaškovič, broliai Martynas ir Jonas Menkeliūnai, devintokas E. Plenius, vienuoliktokai D. Šelmys ir L. Tėvalavičius, dvyliktokai J. Gimbutis ir A. Vi-

limaitis bei tryliktokai L. Pocevičiūtė ir J. Perrec. Visą mėnesį trukęs maratonas baigėsi Vasario 16-sios šventės išvakarėse prie laužo, kur dalyviai savo jėgas išbandė metant kelmą ir traukiant virvę.

Kitą dieną buvo paskelbti ištvermingiausiai iš ištvermingųjų: pirmą vietą 5-8 kl. grupėje užėmė Martynas Menkeliūnas, antrąją - jo brolis Jonas, o trečioji vieta atiteko Darekiui Vaškovič. 9-13 klasių grupėje absoliučiu čempionu tapo Eimantas Plenius, antrąją vietą laimėjo Liudas Tėvalavičius ir trečiąją vietą užėmė Justinas Gimbutis. Visi laimėtojai buvo apdovanoti specialiai maratonui pagamintomis taurėmis bei atminimo gairėlėmis. Maratoną organizavo berniukų bendrabučio vedėjas E. Jankūnas.

ĮVAIRIOS ŽINIOS

53800 Markių vaikų namams Lietuvoje

Tokia ir panašiomis antraštėmis mirgėjo Hamburgo laikraščiai po labdaringo koncerto, kurį suorganizavo komitetas, besirūpinąs Klaipėdoje esančiais Vaikų globos namais. Ir pats komitetas pasivadino Vaikų globos namai ir tokiu vardu įsiregistravo teisme.

Lietuvai tapus nepriklausoma, Petras Biermanas su žmona Astrida pasikrovė automobilį pilną įvairių rūbų ir kitų reikalingų dalykų ir patraukė pas Lietuvos žmones. Pamatė, koks ten vargas po įvairių blokadų, kokia suirutė griūvant sistemai ir nusprendė įnešti savo dalį, palengvinti kam nors kasdieninę buitį. Kurį laiką svarstė, kur nukreipti savo pastangas: į senelių ar į vaikų namus. Bet pamačius Klaipėdos vaikų namus ir našlaičių žibančias akis, viskas savaime išsisprendė - Petras ir Astrida tapo tų vaikų "mamyte" ir "tėveliu". Grįžę į Hamburgą, įsteigė aukščiau minėtą komitetą, kuris rūpinasi šiais namais. Aktyviausi komiteto nariai yra patys Biermanai. Jų pačių vaikai jau užaugę, baigė mokslus ir yra savarankiški. Nežiūrint, kad patys labai užsiėmę savo firmos reikalais, su didele energija pasinėrė ir į globėjų pareigas.

Per gražiausią šventę, Kalėdas, vyko abu į Klaipėdą pas vaikučius, kiekvienam jų vežė po dovanėlę. (Kiek ilgai reikėjo pakuoti. Reikėjo net kviestis talkininkų.) Petras buvo išakmiai liepęs vaikų namuose pastatyti pačią gražiausią eglę, padabino ją iš Vokietijos atsivežtais papuošalais ir tos eglės akivaizdoje galėjo išgyventi mažiukų džiaugsmą, kai tie atidarinėjo jiems atvežtas dovanų dėžutes.

Bet dovanėlėmis, rūbeliais, avalyne neapsiribota. Šie našlaičių namai, pastatyti pertvarkos laikotarpio pabaigoje pačiomis pigiausiomis priemonėmis, po kelių metų patys jau reikalauja pertvarkos, t.y. kapitalinio remonto. O tam reikalingos stambesnės lėšos. Dėl to komitetas Walddorfo gimnazijos auloje organizavo aukštos klasės labdarinę koncertą BENEFIZ - GALA. Ją moderavo mums visiems pažįstama Vokietijos pirmosios programos (ARD) žinių laidos "Tagesschau" pranešėja Dagmar Berghof. Koncertavo pasaulinio garso operetės žvaigždė Anna Maria Kaufmann, palydima pianisto Carl Robert Helg. Koncerto pertraukos metu Vokietijos nacionalinės futbolo komandos

garbės žaidėjai Uwe Seeler ir Fritz Walter stro-
piai pasirašinėjo visiems norintiems autogra-
mas. Po pertraukos su jais visų malonumui sce-
noje šnekučiausi buvęs Šiaurės Vokietijos te-
levizijos (NDR) sporto moderatorius Rainer
Koppke. Po to vėl kocertavo Anna Maria
Kaufmann.

Į šį koncertą atvyko ir vaikų namų direktorė
Vida Giedrimienė su Birute, Viktorute ir Rober-
tuku. Vakarą pabrėžo nuostabiai. Žiūrovai galėjo

pasivaikinti skaniais valgiais ir gėrimais, kuri-
uos paaukėjo žymi firma. (Kitos firmos ap-
mokėjo gėles scenos papuošimui, pianino
nuomą ir kt.) Brangūs bilietai atnešė 53.800
DM pelno, kurie bus skirti visiems šių vaikų
namų sanitariniams įrengimams atnaujinti.
Žiūrovai liko sužavėti ir to renginio intencija, ir
pasaulinio lygio atlikėjų koncertu. Reikia
manyti, tai ne paskutinis tokios rūšies renginys.

MIRUSIEJI

Jonas SERGĖJUS mirė š.m. vasario mėnesį. Gimęs 1890 spalio 31 Skirsnemunėje, Jurbarko valsč.
1973 įstojo į VL Bendruomenę. Buvo Rastatto apylinkės valdybos narys.

Pranas SUOKA mirė š.m. vasario 22. Gimęs 1915 sausio 9 Leilėnų kaime, Tryškių valsč., Šiaulių
apskr. 1936 vedė estę Irmą Peisyte, dirbo buhalteriu. 1942 repatriavo į Vokietiją. Ilgai gyveno
Ludwigsburge, paskutinius metus Puchheime. Palaidotas Puchheime. Buvo VLB Stuttgarto apy-
linkės narys.

GAUTA PAMINĖTI

Heimatgruss (Tėviškės pasveikinimas) - 1996
metų Lietuvos vokiečių metraštis. 120 psl. su 14
ilustracijų. Leidžia Lietuvos vokiečių draugija.
Kaina - 8 DM. Redaguoja kun. Alfredas
Franckaitis. Metraščio užsakymus priima Herr
E. Klein, Kirchfeldstr. 57, 40882 Ratingen. Me-
traštis turi 1.900 nuolatinių skaitytojų.

Šiemetinio metraščio bendra tema - Ryšiai.
Ateinantiems metams redaktorius siūlo - Ieškoti
ir rasti, bei ieškoti ir neberasti, o 1998 - Mūsų ir
kitų savanoriškos ir nesavanoriškos kelionės.

Ilgame 20 psl. straipsnyje Ernst Kemschies rašo
"Istoriją ir pasakos abipus srovės". Pasakotojas
plaukia 180 įtakų turinčiu Nemunu ir pasakoja
pro akis praslenkančių vietovių istoriją ir su jo-
mis susijusius mitus bei legendas. Skaitytojas
plačiai informuojamas apie Alytų, Druskininkus,
Birštoną, Pažaislį, Kauną (smulkiau aprašomas
Kauno marių gimimas), Jurbarką, Smalininkus
ir daug kitų vietovių. Įdomiai nušviečiama laivi-
ninkystė Nemunu nuo seniausių laikų.

Ewald Schaff 12-oje psl. prisimena repatrianto
"Kelią į naująją tėvynę - pabėgėlio odisėją" ir
sunkų kūrimąsi po karo sugriautoje Vokietijoje.

Eduard Henning motina yra žemaitė, o tėvas -
garliaviškis vokiečių. Dviejų psl. rašinėly jis
klausia: Kas esu - vokiečių ar lietuvis.

Irmgard Savin iš Sao Paulo 3-se psl. aprašo,
kaip po daugelio metų jai pavyko surasti
jaunystės draugę Lietuvoje ir džiugias jo
pasekmes.

Raphael Stehr 10 psl. rašiny " Viešpaties diena -
žydų ir tautų teismo diena" tarp kitko mano, kad
"Žydinčių Rytprūsių praradimas turi ryšį su
Dievo tautos žydų žudynėmis".

Radijo mėgėjas Albert Pfeiffer iš Hartfordo,
JAV, per 3 psl. pasakoja apie įdomesnius savo
ryšius trumpomis radijo bangomis (10 mtr.), ku-
riais buvo paveikiai pasitarnauta lietuviams.

Dr. Herbert Kröger 5-se psl. pateikia savo
įspūdžius apie Vilnių, Kauną ir Klaipėdą, kur jis
lankėsi kaip Vilniaus universiteto svečias.

Frank Schinelmeyer neįprastu stiliumi per 6 psl.
" Pirmyn - marš - marš atgal " aprašo savo re-
patriacinės kelionės įspūdžius. Jį ypač sukrėtė
Laisvės alėja Kaune varomi žydai, tarp kurių jis
atpažino daktarą, kuriam jis pusę gyvenimo dir-
bo...

Lydia Albers-Bubikaitė per 3 psl. ir Edith Lengnick per 9 psl. rašo apie lankymąsi Lietuvoje. Pastaroji daro išvadą, kad lietuviai malonūs ir paslaugūs, bet didelis girtavimas, sugadintas jaunimas. Pasakojimas baigiamas eilėraščiu, kur klausiama - "Kas gi grįš atstatyti nualintą kraštą." Ji atsako - "Nei mūsų vaikai, nei vaikaičiai, nei dabar nei vėliau negrįš. Todėl sakome sudiev gražiam mūsų tėvų kraštui."

Edmund Schartner (7 psl.) pasakoja, kaip Lietuvoje prieš 60 metų ir daugiau vokiečiai evangelikai kasdien meldėsi namie vokiškai ir 2-4 kartus metuose keliavo 19 km į bažnyčią Seirijuose.

Namie kartu meldėsi ir lietuviai samoniniai katalikai. Kadangi jie vokiškai nesuprato, tai į maldas aktyviai įsijungdavo, kai būdavo sakoma amen. Į bažnyčią būdavo pradedama ruoštis prieš dvi dienas. Ten pamaldos būdavo ilgos - trukdavo 3 valandas ir vaikai gerokai nuobodži audavo. Bet užtat jie atsigriebdavo po pamaldų, kai buvo atrišami atsivežtų valgių ryšuliai, užėjus pas žydą į smuklę.

Išspausdinta A. Franzkeit versta Kazio Jankausko 9 psl. pasakėčia "Žentas". Yra verstų ir originalių eilėraščių. Naudingi draugijos bei jos skyrių ir kiti adresai.

INFORMACIJOMS leisti aukojo:

Vytautas Deveikis iš Heidesheimio.....	30,-- DM
Jeronimas Jarumbavičius iš Mannheimo.....	50,-- DM
Josef Burzdžius iš Neumarkto.....	50,-- DM
Antanas Rimša iš Hohenfels.....	50,-- DM
M. Budvytis iš Thuin, Belgijos.....	40,-- DM
Antanas Šiugždinis sen. iš Hüttenfelde.....	250,-- DM
Feliksas Andrijauskas iš Rastatto.....	50,-- DM
Povilas Baužys iš Horb.....	47,-- DM

Ačiū.

NUMATOMI RENGINIAI

Gegužės 11.....	Motinos dienos šventė Hüttenfelde (Pradžia 16.00 val.)
Birželio 14 - 16.....	Vokietijos LJS politinis seminaras, Annaberge, Bonnoje
Birželio 22	Joninės Romuvoje, Hüttenfelde
Liepos 6 - rugsėjo 1.....	Vasaros atostogos Vasario 16 gimnazijoje
Liepos 14 - 21.....	43. Europos lietuviškųjų studijų savaitė Hüttenfelde
Rugsėjo 2.....	Mokslų metų pradžia Vasario 16 gimnazijoje
Spalio 11 - 13.....	Lietuvių kultūros instituto suvažiavimas Hüttenfelde Koncertuos ansamblis iš Klaipėdos "Žvelsa"

Vokietijos LB Valdybos Informacijos

Informationsblatt der Litauischen Volksgemeinschaft in der Bundesrepublik Deutschland e.V.

Lorscher Str. 1, 68623 Lampertheim-Hüttenfeld, Tel.: 06256 - 322, Fax: 06256 - 1641

Bankverbindung: Deutsche Bank Weinheim, BLZ 670 700 10, Kto. Nr. 581 7978

Gautus rankraščius redakcija taiso ir trumpina savo nuožiūra.

Spausdinama medžiaga nebūtinai atstovauja VLB Valdybos nuomonei.

Šis leidinys leidžiamas rankraščio teisėmis. Pasinaudojant jo žiniomis, maloniai prašoma nurodyti šaltinį.